BIOENERGIA

Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta
mmv@eduskunta.fi
Maa- ja metsätalousvaliokunta, asiantuntijakuuleminen 19.2.2026

Asia: VNS 8/2025 vp Valtioneuvoston selonteko kansallisesta energia- ja ilmastostrategiasta

Strategiassa on melko kattavasti kuvattu tilannetta energia- ja ilmastopolitiikan tavoitteiden saavuttamiseksi sekä hallituksen toimia. Näistä toimista on jo päätetty, osa on toteutuksessa ja osaa vasta valmistellaan. Bioenergia ry katsoo, että uusissa lainsäädäntöhankkeissa tulee panostaa hyvään vaikutustenarviointiin.

Bioenergia ry näkee, että Suomen tarvitsemaa kasvua syntyy uusilla investoinneilla Suomeen. Siksi Suomen kustannuskilpailukykyyn sekä investointiympäristön houkuttelevuuteen ja vakauteen tulee panostaa. Investoinnit liikennepolttoaineiden ja biokaasun tuotantoon sekä bioperäisen hiilidioksidin talteenottoon, hyödyntämiseen ja varastointiin ja biohiilien tuotantoon tukevat puhdasta siirtymää kohti hiilinegatiivista yhteiskuntaa. EK:n vihreiden investointien dataikkunassa on merkittävä kasvupotentiaali näihin liittyen. Investointeihin ovat viime vuosina edenneet etenkin biokaasuhankkeet (2022-2025: 145 miljoonan euron investoinnit käynnistyneet, lisäksi investointipäätöksiä tehty 258 miljoonan euron edestä).

Bioenergia ry painottaa teknologianeutraaliuden merkitystä energia- ja ilmastopolitiikan kehittämisessä. Tämä pätee niin energiatavoitteisiin, teho/kapasiteettitavoitteisiin kuin päästö- tai poistumatavoitteisiinkin. Teknologianeutraalisuus on tärkeää niin kustannusten minimoinnin kuin tasapuolisen kilpailun ja oikeudenmukaisen toimintaympäristön varmistamisen kannalta.

Bioenergia ry tukee strategian tavoitteita luotettavan, kohtuuhintaisen ja kestävän energiajärjestelmän varmistamisesta sekä jäljellä olevan sähkön ja lämmön yhteistuotannon (CHP) kapasiteetin mahdollisimman hyvän käytettävyyden turvaamisesta. Yhdistys suhtautuu kriittisesti erilliseen huoltovarmuusvarastointiin uusiutuville polttoaineille. Huoltovarmuusvarastoinnissa tulee ottaa huomioon myös fossiilisten polttoaineiden varastot.

Bioenergia ry ei tässä vaiheessa kannata huoltovarmuusmaksua kiinteälle bioenergialle. On epäselvää, miten näin kerätyillä varoilla edistettäisiin energiaturvallisuutta, sillä uusi maksu heikentäisi bioenergian kilpailukykyä. Suomi tarvitsee kestävää bioenergiaa, ja sen tuotantoedellytyksistä on pidettävä huolta. Energiakäyttö on useille puusivutuotteille ja metsäenergiajakeille isossa mittakaavassa ainoa merkittävä käyttökohde. Bioenergian tuottaminen työllistää ihmisiä alueilla, joissa on vaikea löytää muita työpaikkoja. Koko maahan kohdistuvat työskentelymahdollisuudet pitävät osaltaan maan asuttuna ja parantavat siten myös kansallista turvallisuutta.

Bioenergia ry
Eteläranta 10, 00130 Helsinki
www.bioenergia.fi

BIOENERGIA

Puupolttoaineisiin perustuvalla kaukolämmöllä tuotetaan noin puolet Suomen kaukolämmityksestä. Bioenergia on korvannut fossiilisia polttoaineita tehokkaasti, ja sen arvo huoltovarmuudelle on ollut kiistaton. Siksi on huolestuttavaa, että energiamurros kohtelee puupolttoaineita enenevästi sesonkituotteena. Kun lämmöntuotantoa sähköistetään, puuhakkeen kysyntä muuttuu epäsäännölliseksi ja toimitusketjujen ennakoitavuus heikkenee. Juuri nämä ketjut – puupolttoaineiden toimittajat, koneurakoitsijat, kuljetusyrittäjät ja alalla työskentelevät – ovat koko CHP-järjestelmän kivijalka. Ilman heitä ei ole polttoainetta, ja ilman polttoainetta ei ole säätövoimaa. Yhdistys pitää erittäin hyvänä, että puupolttoaineiden toimituskauden lyhentymisestä johtuvia riskejä alan liiketoimintamahdollisuuksiin ja keinoja niihin varautumiseen aiotaan tarkastella. Asia on tärkeä, sillä tilanne markkinoilla on selvästi muuttunut viime vuosina.

Bioenergia ry pitää ilmastotavoitteiden yhteensovittamista kestävän metsätalouden kanssa tärkeänä. Metsien kasvupaketin toimenpiteet ovat oikeansuuntaisia. Ne lisäävät metsiemme sopeutumiskykyä tuhoihin, joille on tavanomaista ”ketjuttua”. Metsänhoitotoimenpiteiden tulee ottaa huomioon maanomistajien oikeudet, ja niissä tulisi hyödyntää uusinta osaamista luonto- ja ympäristövaikutusten vähentämiseksi (esimerkiksi täsmälannoituksella voidaan vähentää vesistökuormitusta). Metsien kasvupaketin toimenpiteiden toteuttamiseen tarvitaan kannustimia, jotka voivat osin olla myös markkinapohjaisia.

Selonteossa on onnistuneesti tunnistettu biogeenisen hiilidioksidin talteenoton merkittävät mahdollisuudet ilmaston, liiketoiminnan ja työllisyyden näkökulmasta. Esitetyt edistämistoimet eivät kuitenkaan ole linjassa asetettujen tavoitetasojen kanssa. Negatiivisten päästöjen osalta liitteessä 3. esitetty päästövähennystaso (0,6 Mt) vuoteen 2030 mennessä ei ole realistisesti saavutettavissa kuvatuilla edistämistoimilla. Kansalliset tukimuodot (90 miljoonan euron investointituki ja investointiverohyvitys) eivät yksin riitä tavoiteltujen tasojen saavuttamiseen.

Strategia ei tarjoa vastauksia siihen, miten Suomen ajatellaan täyttävän osan sitä koskevista kansallisista EU-velvoitteista tai pääsevän kansallisten tavoitteiden mukaisesti hiilineutraaliksi vuonna 2035. Suomelle on syntymässä maankäyttösektorilla erittäin suuri alijäämä, joka Luonnonvarakeskuksen päivitetyn arvion mukaan olisi tämän hetken tiedoilla luokkaa 84 Mt CO_2-ekv pelkästään vuosien 2021-2025 osalta. Lisäksi on merkittävä riski, että kaudelta 2026 - 2030 alijäämää syntyy lisää. LULUCF-asetus mahdollistaa kaupankäynnin muiden jäsenmaiden kanssa, mutta likvidiä markkinaa ei ole näköpiirissä. Maankäyttösektorin alijäämätilanteessa alijäämä siirtyy taakanjakosektorille. Strategia ei käsittele Suomelle mahdollisesti syntyvää sanktiotilannetta Euroopan Unionissa eikä Suomen mahdollisia toimia tilanteen hoitamiseksi tai lieventämiseksi.

Lisätiedot:
toimitusjohtaja Harri Laurikka, puh. +358 40 1630 465, harri.laurikka@bioenergia.fi